

सुदेव उवाच।

विदर्भराजो धर्मात्मा भीमो भीमपराक्रमः।
 सुतेयं तस्य कल्याणी दमयन्तीति विश्रुता ॥ ३-६६-१ ॥
 राजा तु नैषधो नाम वीरसेनसुतो नलः।
 भार्येयं तस्य कल्याणी पुण्यश्लोकस्य धीमतः ॥ ३-६६-२ ॥
 स वै द्यूते जितो भ्रात्रा हृतराज्यो महीपतिः।
 दमयन्त्या गतः सार्धं न प्राज्ञायत कर्हिचित् ॥ ३-६६-३ ॥
 ते वयं दमयन्त्यर्थे चरामः पृथिवीमिमाम्।
 सेयमासादिता बाला तव पुत्रनिवेशने ॥ ३-६६-४ ॥
 अस्या रूपेण सदृशी मानुषी नेह विद्यते।
 अस्याश्चैव भ्रुवोर्मध्ये सहजः पिप्पुरुत्तमः।
 श्यामायाः पद्मसंकाशो लक्षितो ऽन्तर्हितो मया ॥ ३-६६-५ ॥

piplu *m* – родинка;

मलेन संवृतो ह्यस्यास्तन्वभ्रेणैव चन्द्रमाः।
 चिह्नभूतो विभूत्यर्थमयं धात्रा विनिर्मितः ॥ ३-६६-६ ॥
 प्रतिपत्कलुषेवेन्दोर्लेखा नाति विराजते।
 न चास्या नश्यते रूपं वपुर्मलसमाचितम्।
 असंस्कृतमपि व्यक्तं भाति काञ्चनसंनिभम् ॥ ३-६६-७ ॥

pratipad *f* – первый день светлой или темной половины лунного месяца;
 kaluṣa – грязный, неопрятный;
 lekḥā *f* – линия, черта;

अनेन वपुषा बाला पिप्पुनानेन चैव ह।
 लक्षितेयं मया देवी पिहितो ऽग्निरिवोष्मणा ॥ ३-६६-८ ॥

बृहदश्व उवाच।

तच्छ्रुत्वा वचनं तस्य सुदेवस्य विशां पते।
 सुनन्दा शोधयामास पिप्पुप्रच्छादनं मलम् ॥ ३-६६-९ ॥
 स मलेनापकृष्टेन पिप्पुस्तस्या व्यरोचत।
 दमयन्त्यास्तदा व्यभ्रे नभसीव निशाकरः ॥ ३-६६-१० ॥
 पिप्पुं दृष्ट्वा सुनन्दा च राजमाता च भारत।

रुदन्त्यौ तां परिष्वज्य मुहूर्तमिव तस्थतुः।
 उत्सृज्य बाष्पं शनकै राजमातेदमब्रवीत् ॥ ३-६६-११ ॥
 भगिन्या दुहिता मे ऽसि पिप्पुनानेन सूचिता।
 अहं च तव माता च राजन्यस्य महात्मनः।
 सुते दशार्णाधिपतेः सुदाम्नश्चारुदर्शने ॥ ३-६६-१२ ॥
 भीमस्य राज्ञः सा दत्ता वीरबाहोरहं पुनः।
 त्वं तु जाता मया दृष्टा दशार्णेषु पितुर्गृहे ॥ ३-६६-१३ ॥
 यथैव ते पितुर्गेहं तथेदमपि भामिनि।
 यथैव हि ममैश्वर्यं दमयन्ति तथा तव ॥ ३-६६-१४ ॥
 तां प्रहृष्टेन मनसा दमयन्ती विशां पते।
 प्रणम्य मातुर्भगिनीमिदं वचनमब्रवीत् ॥ ३-६६-१५ ॥
 अज्ञायमानापि सती सुखमस्म्युषितेह वै।
 सर्वकामैः सुविहिता रक्ष्यमाणा सदा त्वया ॥ ३-६६-१६ ॥
 सुखात्सुखतरो वासो भविष्यति न संशयः।
 चिरविप्रोषितां मातर्मामनुज्ञातुमर्हसि ॥ ३-६६-१७ ॥
 दारकौ च हि मे नीतौ वसतस्तत्र बालकौ।
 पित्रा विहीनौ शोकार्तौ मया चैव कथं नु तौ ॥ ३-६६-१८ ॥
 यदि चापि प्रियं किं चिन्मयि कर्तुमिहेच्छसि।
 विदर्भान्यातुमिच्छामि शीघ्रं मे यानमादिश ॥ ३-६६-१९ ॥
 बाढमित्येव तामुक्त्वा हृष्टा मातृष्वसा नृप।
 गुप्तां बलेन महता पुत्रस्यानुमते ततः ॥ ३-६६-२० ॥
 प्रस्थापयद्राजमाता श्रीमता नरवाहिना।
 यानेन भरतश्रेष्ठ स्वन्नपानपरिच्छदाम् ॥ ३-६६-२१ ॥
 ततः सा नचिरादेव विदर्भानगमच्छुभा।
 तां तु बन्धुजनः सर्वः प्रहृष्टः प्रत्यपूजयत् ॥ ३-६६-२२ ॥
 सर्वान्कुशलिनो दृष्ट्वा बान्धवान्दारकौ च तौ।
 मातरं पितरं चैव सर्वं चैव सखीजनम् ॥ ३-६६-२३ ॥
 देवताः पूजयामास ब्राह्मणांश्च यशस्विनी।
 विधिना परेण कल्याणी दमयन्ती विशां पते ॥ ३-६६-२४ ॥
 अतर्पयत्सुदेवं च गोसहस्रेण पार्थिवः।

प्रीतो दृष्ट्वैव तनयां ग्रामेण द्रविणोऽन च ॥ ३-६६-२५ ॥
सा व्युष्टा रजनीं तत्र पितुर्वेऽश्मनि भामिनी ।
विश्रान्ता मातरं राजन्निदं वचनमब्रवीत् ॥ ३-६६-२६ ॥